

DEĞERLENDİRMELER OĞUZ OYAN

Değişimin yönü

Dünya dönüyor ve değişiyor. Toplamlar ve ekonomik sistemler de değişiyor. Bazen yavaş, bazen hızlanarak.

Değişimin yönü her zaman ileriye doğru doğrusal bir çizgide değil. Bazı tarihsel uğraklarda ciddi duraklamalar, kırılmalar, geriye dönüşler yaşanabiliyor. Kuşkusuz geriye dönüşler de bir değişim/dönüşüm türü. Tıpkı AKP Türkiye'sinde olduğu gibi.

Ama geriye dönüşler, geçmişin aynen inşası üzerinden olmuyor, olmuyor. AKP'nin geçmiş özentisinin, Cumhuriyet öncesi de dahil, tarihte bir karşılığı yok. AKP türü dinci muhafazakarlık üzerinden yükselen hareketler, giriştikleri toplumsal mühendislik projesinde geçmişin izlerini de taşıyan yeni melez yapılar inşa etmek durumundalar. Mısır'a kıyasla daha köklü bir aydınlanma geleneğinden gelen

Türkiye'de daha radikal bir karşı devrim sürecinin oluşturulması şart olur.

Tarhin sarkacının bu ileri-geri salınımları nedeniyle, "değişim, dönüşüm, yenilikçilik, yeni" gibi kavramları kullanırken, sol, esastan farklılığını ortaya koymalıdır.

Çünkü bu kavramlar amorf niteliktedir; yani şekilsiz ve muğlak oldukları için duruma göre her ideolojinin kalıbına dökülebilirler. Gericiliğin de, faşizmin de, emperyalizmin de kavram torbasında vazgeçilmez yerleri vardır.

Çünkü solun yüzü, tanım gereği, ileriye döndürür. İleriye bakmak için geçmişten ders alınacağını; ama geçmişin tekrarlanamayacağını en iyi sol bilir. Toplumu/ekonomiyi ileri yönde (yani emek lehine) dönüştürebilmek için, arka planda yeni bir toplum projesi tasavvurunun olması gerekir.

Bunun için mevcut sistemin köklü bir dönüşüme uğratılması gerektiği geniş kitlelerin bilinçlerine yansıtılmalıdır. Bu, devrimci bir sürecin inşasını gerektirir.

Çünkü devrimci damarın oluşturulmasının yolu, "değişim/dönüşüm" kavramlarının sığınağına terk edilemez. Bazen geçmişin kazanılmış mevzilerini koruyabilmek de bizzatlı devrimciliktir. Türkiye'de laiklik ve bağımsızlık çizgisinin korunabilmesi kadar yeniden kazanılabilmesi mücadelesi de doğrudan doğruya devrimci bir konumlanmadır.

Sağın beslendiği geri değerlere prim vermek, sol muhalefeti iktidara alternatif yapmaz. (Yapsaydı MHP daha yakın bir alternatif olurdu). Sol muhalefet, geriliğin/gericiliğin tortulaşan simgelerini, tarikat yapılarını artık umursamadığını veya kabullendiğini

gösterecek tabana inmiş olmaz. Tabanı genişletmek, halk kitlelerinin ekonomik/toplumsal sorunlarına çözüm göstermekle olur. Bu, kitlelerin kültürel değil sınıfsal aidiyetlerinin vurgulanmasına birinci önceliğin verilmesini gerektirir. Bunun için yüzeysel muhalefet çizgisinden, mevcut ekonomik/toplumsal sisteme ve ülkenin dış angajmanlarına köklü bir seçenek oluşturma aşamasına geçmek gerekir.

Karşı-devrimciliğin sadece simgesel yüzüyle mücadele etmek yeterli değildir. Laiklik karşıtlığı kuşkusuz simgesel değil, demokrasinin özüne karşı bir harekettir. Dolayısıyla, sadece laiklik üzerinden bir mücadele eksenini belirlememek başka şeydir, laikliğe karşı saldırılara göz yummak veya düşük profilden muhalefet etmek başka şeydir.

Birinci pozisyon doğru olabilir, ama ikincisi değil.

Birinci pozisyonun doğru olabilmesi de, ana mücadele ekseninin/eksenlerinin içinde nasıl doldurulduğuna göre belirlenir. İktidarı ekonomik politikalarına yüzeysel bir eleştiri getirerek, neoliberal politikaları iktidardan daha iyi yönetme kapasitesine sahip olduğunu göstererek, emek yönlü küçük düzeltmelerle bir farklılık yaratmaya çalışarak gerçek bir alternatif oluşturulamaz. Kültürel kimliklere ilişkin politikalarla sıkışmış bir sol alternatif yaratılmaz. İktidarın dış politikasına karşı çıkarken ülkenin dış siyasal/askeri angajmanlarını olduğu gibi kabullenenek inandırıcı olunamaz. Ülkenin dış ekonomik angajmanlarını olduğu gibi kabullenenek bağımsızlık ilkesi savunulamaz.

Solda durmak zor iştir, vesselam.

Yukardaki yazımı PDF formatında açarak daha rahat okumanız mümkün olacaktır.